

ga na drobne kosce raztrga in reče in mogočno zapove: »V moji hiši se ne sme nič slovenskega brati, to za vselej prepovem!« Zdaj bo pa joj in gorje za Slovence na Teharijih, ko se je naš Pepo oglasil! Pa kaj, ko se ne bojimo! Našemu dragemu Pepetu pa svetujemo, naj svoja kopita pobere in gre v Celje prodavat svoje modrosti — če mu ni ljubo med nami in ne da miru! »Privandraccev« iz Celja ne potrebujemo, posebno pa še takih ne. Teharčani pa bodite pametni in ravnajte se po besedah: Svoji k svojim!

Od Sv. Bolfanka v Slov. gor. (Dve pisanki).

Črez vse dragoceno pisanko je dobila že v postji 16-letna deklica Karolina Reš, namreč sv. katoliško vero, ko je krivoverka pristopila k sv. kat. cerkvi. Bili so navzoči, zraven obilno vernih, tudi štirje mali bratje in sestra, kateri so z gorečimi svečami spremljali sestro belo oblečeno pred oltar. O koliko solzic je bilo pri tem, posebno ko so g. župnik tudi te otroke nagovorili, kot prave zapuščene sirotice brez očeta, brez matere, brez premoženja, brez doma, ter njim gorko na srce položili, da naj Boga imajo za svojega Očeta, a bl. D. Marijo za svojo mater! O da bi si to pomenili in tako ravnali! — Drugo pisanko je dobila cerkev sv. Bolfanka, podobno sv. Gere; za katero je kmetica G. Š. iz Biša 100 gld. darovala, a na občno zadovoljnost krasno izdelal g. Perko. Vse naj bo k večji časti božji. Aleluja!

Iz Rečice pri Mozirju. (Naše misli). Da ljudje, kateri imajo pokvarjene oči, večkrat reči napačno vidijo, to nam je bilo znano; ali da možje, katerim je Bog podelil zdravo pamet, bister um in ki še druge brati učijo, sami pa napačno čitajo in očite resnice krivo zavijajo, to nam je bilo do danes uganjka, ali uganjka je istina postala. Čeli svet toži o neznosnih davkih, ki jih mora dandanes ubogi kmet plačevati, resnico to uvidevajo na najvišjem mestu na Dunaju, kar nam potrjujejo besede poljedelskega ministra, le neke vrste dopisniki so še, ali iz nevednosti, ali iz sovraštva do kmeta, katerim so davki še premajhni, češ, naš kmet še vse to lahko zmaguje. Taki gospodje pač ne razumejo bede, ki se že po nekedarj premožnih družinah naseljuje, tem je pač zboljšanje družabnega življenja le deveta briga; imajo pač pripravno pero in mogočno besedo za svoj žep, a trdo srce za ubogega kmeta. Seveda lahko je vsak mesec potisniti davkarju pobotnico in smehljajoč spraviti odšteti denar, toda povejte nam le enega kmeta v celej gornji Savinjski dolini, ki bi imel 600—800 gld. vsako leto suhega dohodka? Lahko je pisariti, da našega kmeta današnji davek ne stiska, ako jaz svojo plačo potegnem, pa kdo mi jo daje? Ne-li več ali manj krvavi kmečki žulji? Res je vsak delavec vreden svojega plačila in čisto prav, da je dobi, pa kmet ne dela za to, da bi za plačilo udrihali po njegovem hrbtu. Nekateri tudi pravijo, da naš kmet preveč zapije. Greh bi bil, ako bi grdo pijančevanje razuzdanev odobraval ali sploh k temu molčali, vsak poštenjak mora tako razkošno življenje najojstreje obsojati; a grda krivica bi bila, če bi se kdo drznil trditi, da je savinjski kmet splošno udan pijančevanju. Ako delaven mož celi teden ne vidi kozarca vina, kdo mu bo zameril, če si ga v nedeljo v veseli družbi privoščijo? Ali je že potem pijanec? So pa li naši novi Amerikanci bili sami razkošni pijanci, o tem bo pač najboljšo sodbo vedel tisti, kateremu še iz Amerike dopisujejo; za marsikaterim pač res še vran ni zakrokal. Pa glejte no! Tudi Amerikanci še niso popolnoma podivjali, saj jih še šola zanima! Kako lepo očetovsko spodbujajo svojo deco k pridnemu šolskemu obiskovanju! Oče, ki svojemu otroku tako govori, še ni popolnoma izprijen. Naša kmečka pamet nam pravi, da ga menda ni več tudi v Savinjski dolini razumnega

človeka, ki bi ne uvidel potrebe zdravega šolskega poduka, a zelo se nam dozdeva, da bi se še Amerikanci nos povsili, ako bi po naših šolah le Marice kragevale. Boljši je dober poduk v konjskem hlevu, kakor nezdrava vzgoja v šolskih palačah. Nekateri tudi pravijo, da je kmet svojeglaven, no seveda, zakaj mu je pa Bog glavo dal; in ravno ta naša svojeglavnost loči med šolskim podukom in med šolskim poslopjem; tu povemo iz vseh ust, da ravno predraga šolska poslopja so trn v peti, ker tisočaki, s katerimi se šole zidajo, so iz naših žepov; zato smo bili in bomo vsikdar, zoper vsako predrago zidanje, naj si bo komu ljubo ali ne. Ne smrdi nam šolski poduk, pač pa predragi šolski zid; razumete? A glejte si čuka? Skoraj mi bo zmanjkalo papirja, in kako me še mika, a menim, tako se je našemu kmečkemu nevošljivcu godilo, ko je naš zadnji dopis iz Rečice le nekoliko ogloidal, glavne stvari pa jezlivo prezrl: bojda je manjkalo papirja.... Le vas g. urednik, prosim, vsak dopis, ki vam se pride pod prste, vrzite ga v koš, ker tako želi naš savinjski »Domovinar«.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo so dne 14. aprila slovesno vsprejeli nemškega cesarja Viljema in njegovo soprogo. Popoldne je bil pri Viljemu ministerski predsednik, grof Badeni. Včeraj pa je bila velikanska vojaška parada. Govori se, da hoče cesar Viljem utrditi zvezo Nemčije, Avstrije in Italije. — V torek se je zopet sešel državni zbor. Na dnevnem redu je podržavljenje severno-zapadne železnice na Češkem. Prav je omenil dr. Lueger, da finančni minister vedno ima dovolj denarja za bogatine, za kmete in obrtnike pa nikoli. — Volitev dunajskega župana bode dne 18. aprila.

Česko. V Pragi se na Karolov most zopet postavi kip sv. Ignacija Lojolskega. Zoper to je v mestnem zboru sicer bobnalo par Mladočehov, pa njihova ni obveljala. — Zadnji teden je bil v Pragi shod avstrijskih socializmov. Izrekli so se za Badenijevo volilno preosnovo in za organizacijo po narodnosti. Med delavci v Avstriji je socializmov komaj 3 do 8 odstotkov.

Solnograško. V Solnogradu so letos pri dopolnilnih občinskih volitvah liberalci povsod propadli. Nikakor škoda piškavega liberalizma!

Štajarsko. Nemški prenapetneži bi kaj radi, da bi v Maribor prišel na dr. Reiserjevo mesto nemški notar; toda to ne bi bilo ne pravično, ne avstrijsko. — V Knittelfeldu se dne 19. aprila ustanovi katol. delavsko podporno društvo.

Koroško. Katol. politično in gospodarsko društvo za Slovence ima danes sedmi letni občni zbor v Celovcu pri »Sandwirtu«. — Namesto dr. Poscha so v Celovcu za župana izvolili tovarnarja Julija Neunerja. — Po novi občinski volitvi imajo v Črni Slovenci 6, Nemci pa 8 odbornikov.

Kranjsko. Letošnjih dopolnilnih občinskih volitev v Ljubljani se slov. katoliška stranka ne udeleži. Hoče počakati, da se tudi meščani povsem navolijo liberalnih public in psovanj. — Kranjska hranilnica, ki se je vedno v nemških rokah, je te dni razdelila v dobrodelne namene 41.339 gld.

Primorsko. V Gorici je dne 6. aprila na shodu govoril dr. Lueger. Slovenci ga kar prehvaliti ne morejo. — V Gorici se v mestni slov. šoli, ki nikakor ni zato pripravna, samo trije šolarji. — Isterska deželna uprava se preseli še letos iz Poreča v Pulj, ker v Poreču slov. poslanci niso niti življenja varni.

Hrvaško. Ban Hedervary se je odpeljal v mirne toplice v Briksenu na Tirolskem. — Namesto dr. Kršćanovića je imenovan načelnikom za uk in bogačastje državni pravnik dr. Krajcovicz. — Razpor v stranki prava se vedno bolj poostruje, tudi v zagrebskem mestnem zastopu.

Ogersko. Več škofov je že izdalo pastirske liste v proslavo tisočletnice ogerskega kraljestva. — Krščanska ljudska stranka priredi letos deželni shod, kateremu bode predsedoval kardinal Vaszary. — Domobranski minister Fejervary je častnikom prepovedal obiskovanje državnega zbora, da ne bi slišali, kako ministra poslanci zdelujejo.

Vnanje države.

Rim. Nemški cesar Viljem se ni sešel z italijanskim kraljem v Rimu, ampak v Benetkah. Pomenljivo! V imenu papeževem je z njim o pruskih cerkvenih rečeh govoril neapoljski kardinal Sanfelice.

Italijansko. Tudi Crispi je v Neapolju hotel govoriti z nemškim cesarjem; toda ta ga ni pustil k sebi. — Državni odvetnik Bacci odpotuje v Masavo, da sestavi obtožbo proti generalu Baratierju, ki je, kakor znano, pri Adui pustil vojsko in pobegnil.

Francosko. Senat (gosposka zbornica) bode sicer dovolil stroške za vojno upravo na Madagaskarju v Afriki, ne pa za civilno upravo. S tem hoče prisiliti Bourgeoisa, da z ministerstvom odstopi. Tudi predsednik Faure ni več Bourgeoisu naklonjen.

Rusko. Vlada hoče na Poljskem sestaviti nov šolski odsek iz ruskih upravnih uradnikov in nekaterih Poljakov. — Dva oddelka družbe »Rudečega križa« sta odpotovala v Masavo v Afriki; eden oddelek v pomoč ranjenim Italijanom, eden pa ranjenim Abesincem.

Bolgarsko. Carigradski grški patrijarh močno želi, naj se bolgarska cerkev zedini z grško. To tudi srčno želi ruska vlada. Toda vsi Bolgari so zoper to zedinjenje in so zelo nevoljni na kneza Ferdinanda, da je bil pri grškem patrijarhu v Carigradu.

Turško. Sultan sicer pošlje krščanske uradnike v Armenijo in Macedonijo; pa kaj, da v Armenijo Grke, v Macedonijo pa Armence. — Mladoturška liga ali zveza je poslala oklic evropskim državam, naj izsilijo svobodno vožnjo skozi Dardanele in naj odstavijo sultana. Ta oklic je pač zastoj.

Špansko. Volitve v državni zbor so končane. Izmed 430 poslancev je 300 konservativcev. — Predsednik severno-ameriških zedinjenih držav je pisal španski vladi, da zaradi Kube noče prepira s Španjo.

Afrika. Zdaj še le vemo, koliko italijanskih vojakov je padlo pri Adui. Iz bitke se je vrnilo skupno 161 častnikov in 3634 vojakov pešcev in 385 topničarjev. V vojsko pa je šlo blizu 10.000 vojakov in 500 častnikov. Padlo jih je torej skoro dve tretjini. — Oni teden je pri Kasali polkovnik Stevani naskočil drviše, pa se je moral umakniti. Izgubil je nad 300 mož.

Azija. Kitajsko cesarstvo bode prej ali slej razpadlo. Nato pa se Japonci že pripravljajo, ker mislijo svojo vojsko in brodoge preosnovati in znatno pomnožiti. Iz sedanjih šestih divizij napravijo trinajst. Število polkov pa se pomnoži od 28 na 52. Tudi so sklenili napraviti 56 novih ladij.

Za poduk in kratek čas.

Janez Hausenbihler †.

Slovence nima sreče! Zopet je britka smrt zahlevala svojo žrtev. Mož, ki je bil dika in ponos ne le

žalskega trga, temveč cele Savinjske doline, mož, ki je bil vedno na svojem mestu, kadar je bilo treba potegovati se za pravice zatiranega slov. ljudstva, očeta Savinjske doline, kakor ga je ljudstvo imenovalo, gospoda Janeza Hausenbihler-ja ni več med nami. V soboto zjutraj je umrl po kratki bolezni, v nedeljo popoldne ob 5. pa smo izročili njegovo truplo materi zemlji. Kako ga je vse ljubilo in spoštovalo, temu je priča njegov zares velikanski pogreb; kajti v kljub slabemu vremenu so prihiteli rodoljubi iz vseh krajev skazat rajnemu zadnjo čast. Navzočih je bilo 12 g. duhovnikov, med katerimi smo z velikim veseljem zapazili preč. g. kanonika Antona Hajseka iz Slov. Bistrice. Zastopan je bil Celjski okrajni zastop, prišli so g. okrajni glavar, celjski sokoli, pevci celjske čitalnice itd., sploh ni mogoče nasteti vseh odličnjakov, kateri so iz raznih občin obširne Savinjske doline prihiteli, da bi skazali rajnkemu poslednjo čast. Lahko rečemo, Žalec se ni imel tako velikanskega pogreba in ga tudi ne bo; kajti Žalec je imel le enega g. Hausenbihlerja in tega edinega je Bog poklical k sebi, da sprejme plačilo za svoje pošteno, neutrudljivo in nesebično delovanje.

Rojen je bil g. Janez Hausenbihler leta 1838., torej še le 57 let star moral je zapustiti svet; koliko bi še bil lahko dobrega storil, koliko smo še pričakovali od njega! Če kdo, je gotovo on zaslužil častni naslov »očca Savinjske doline«. Videč, da je treba ljudstvo najpoprej rešiti iz denarne stiske, storil je odločilen korak in osnoval posojilnico. Koliko bridkih ur je pri tem podjetju imel, in na kako razne načine so ga ovirali njegovi sovražniki, ki so hoteli vse onemogočiti, je še marsikateremu znano. Njegova železna volja, neopogljivi značaj in nesebičnost je premagala vse težave. Da se je zavod pod takim vodstvom lepo razvil, je umevno; saj je stal on sam do konca temu zavodu na čelu.

Spoznal je tudi, da zemlja premalo donša dohodkov po navadnih pridelkih, zato se je poprijel hmeljarstva in začel razlagati in dokazovati svojim rojakom, da so se ga tudi oni poprijeli. Izdal je zato brošurico: »Navod za umno hmeljarstvo.« Hmeljarstvo je tako rešilo Savinjsko dolino gospodarstvenega poloma in marsikateremu pomagalo do lepega premoženja. Srčna hvala pa gre nedvomno pok. g. Jan. Hausenbihlerju za to veliko zaslugo. Pospeševal je tudi živinorejo sploh in pripomogel k temu, da Savinjska dolina slovi na daleč okrog vsled svoje konjereje.

Obrežje Savinje je pripravno za vrhorejo. Marsikateri groš bi se dal zaslužiti z umno rabo tega vrbja za pletarstvo. Tudi te stroke se je poprijel rajni, zasadil je vrbje ob Savinji in na lastne stroške poslal na Dunaj mladeniča, da se izuči pletarstva. In če ravno je trpel njegov žep, ni mu bilo nikdar žal. Večkrat mi je pravil o nekem mladeniču, kateremu je tem potom pripomogel do lepega zaslužka in k dobremu kruhu; kajti mladenič mu je pisal vsako leto za god ter se mu za skazano dobroto zahvaljeval.

Spoznal je, da trta silno peša vsled strupene rose (peronospora). Vinograd je veliko stal, dobička pa ni bilo nobenega. Zopet je bil rajni g. Jan. Hausenbihler, ki je začel saditi ameriške trte, ter jih požalnjevati. Sevé, da je podučeval svoje rojake in jih vnelal za enako ravnanje.

Ceravno je bil strokovnjak v gospodarstvenih rečeh, vendar se je dal od vsacega podučiti in je tudi ravnal po njegovemu nasvetu. V Savinjski dolini pa ga ni bilo predavanja ali zborovanja, na katerem bi ne bil žalski trg zastopan po rajnem gospodu Hausenbihlerju, le huda bolezen ga je mogla zadržati.

Ustanovil je žalsko požarno brambo ter veliko daroval; njegovo zadnje delo pa je bila ustanovitev tamburaškega zbora. Kako mu je vendar bil pri srcu;